

Bestèck ende conditien
waer naer Semy Burgers, meester
molen maecker, heeft aangenomen
van die Hoogh welgeb[oren] gest[renge] heere
Jacobus Ferd[inand] Ant[onius] Baron van
Steenhuys vrijheer van Hernen,
heere van S'grevelduyn Cappelte,
te maecken eenen nieuwen steenen
wintmoolen met twee paer
steenen in de ges[creven] Heerlijkheyt
Hernen soo als volgt.

Ten eersten is ten laste van den heere besteede
te leveren agt ype boomen en drie tacken van de
selve, item drie eycke boomen, alle liggende ter
plaetse aan den aenneemer geweeten, sijn met
deselve boomen, soo goet en quaat als se sijn,
vergenoegende.

Ten 2^e is ten laste van den moolenbaes
en aenneemer het overege hout, soo plancken,
ribben, balcken tot denselven moolen noodigh
te besorgen, bewercken en te passen den moolen en
ordentlyck en wel te maecken, ter keure en
oversien van bekenden en andere moolenbaesen.
De oncosten van ges[creven] moolenbaesen en
examinatie van den nieuwen moolen sullen
half en half tussen den heere besteede en den aenneemer
gedraegen worden.

Ten 3^e is den aenneemer gehouden den nieuwen
moolen gankbaer te hebben voor den 15 julij
des toecommen jaer 1747. Of ten langsten voor
den eersten augustij, en alhoewel den selven
moolen voor die tijdt mogt gemaect en gereet
wesen, sal egter den aenneemer niets meer
daer voor mogen pretenderen;

Ten 4^e den aenneemer sal den moolen houde
gaen en onderhouden tsijnen gevaer, behalven het gaende
werck of het geene laste is van den
moolenaer, ten tijde van twee jaeren,
sonder te mogen actie maecken dat den
moolen niet wel geregieert mogte worden
of op wat ander pretext het soude wesen,
geexcipieert brandt onvermoede ongeluck
dat godt afkeeren wilt.

Ten 5^e sal den aenneemer den ouden moolen met het isserwerk, behalven de twee steenen en het vaentje, tot sijn behoeven voordeel blijven behoude, mits dat den aenneemer in t'geheel sal leveren alle het issergoet en suffisant tot voldoeningh van den heere besteedder.

Ten 6^e de steenen en calck die ten laste van den aenneemer sijn, sullen oock goet en suffisant moeten wesen, van buyten grauwe moppen, van 6 a 7 gl. en van binnen, roode steenen, van 6 a 5 gl. het duysent.

De fundamenten van den tooren in de gront dyck vijf steenen, van de gront tot de eerste verdiepinge dyck 3 steenen, van de eerste verdiepinge tot de tweede dyck 2 steenen en dan vervolgens tot boven dyck oock twee steen [doorgestreepte tekst].

Ten 7^e sal den aenneemer niets mogen inbrengen ten laste van den heere besteedder, soo om het bijvaeren van calck en steenen, als om de boomen hier voor ten voordeele van den aenneemer versprooken ende gespecifeert. Al het werke en andere oncosten dies, en andere oncosten aengaend blyft, ten laste van den aenneemer.

Ten 8^e ingevalle eenige van de voors[creven] boomen die den heere besteedder verpligt is te leveren niet goet en bequaem bevonde was tot het geene den aenne[emer] deselve moge gebrucken wille, solden selve ander indeplaets moeten besorgen, of tot andere werck daer se beter toe mogt wesen, gebruyck worden, alles tot genoegen van den heere besteedder sonder daer over eenige actu of meerdere pretexte te maeken.

Ten 9^e den gront onder de eerste verdiepinge sal met goede steenen gevloert worden.

Ten Xe sal den aenneemer den molenkap borssen en Met goede oly en blauwe verwe tweemaal moeten verven En het vaentje daar op setten en doen t'selve nog eens Verven ist dat het noodigh bevonden wort

Ten Xle is den aenneemer gehouden te besorgen dat men gemackelyck met het cooren, soo met waegens als karren, aen den moolen connen vaeren

en deselve lossen, selfs met een of 2 wintraten of andere middel te keure van den heere besteedder, binnen of buyten de deure, soo sulx best gevonden kan worden, soo daenigh dat den wegh welgebaent sal moeten wesen, en dat de roeden of den start niet beletten dat men by de moolen can vaeren.

Ten 12^e sal den aenneemer soo veel en soodanige vensters in den moolen moeten maeken als den heere besteedder wel gevallen sal, en sulx ter plaetse als syn hooghwelgeb[oren] goet vinden sal, alles tot vergoedinge van den ges[creven] moolen.

Ten 13^e, den aenneemer sal tsynen kosten leveren nogh een paer steen, deselve soo als de oude steenen, op syn gevaer in den nieuwen moolen maecken, met vergoedingh ingeval t'eenen of t'andere ongeluck quame te breeken, of eenige schaede veroorsaeken in het insetten, of daer naer ten tyde van de voorege besproeken twee jaeren.

Ten 14^e sullen de balcken en ribben ter deege en in den muur gemett worden, en met goede suffisante issere anckers nae eysch van saeke verseekert moeten worden.

Ten 15^e sal den aenneemer eer dat hy het metsel werck begint of de noodege steenen doet byvaere, verpligt syn te vertoonen de soort en aert die hy tot de molen gebruycken sal, en ingeval deselve mogte niet goet gevonden worden, sal den voors[creven] aenneemer ander moete besorgen, tot genoeghe van den heere besteedder, het geene oock van de calck en hout vereyst wort, te wesen goet luyks calck, t'selve naer behooren met niet te veel sant doen bereyden.

Ten 16^e is nogh geconditionneert en overeen gecoomen dat ingeval de meuren van den tooren mogte deurdringen of verwateren, den aenneemer gehoude sel wesen daer inne te voorsien, mer sement weder doen aenpletteren en in goede staet repareren, en sulx ten tyde van tien jaeren.

Ten 17 moet den tooren wyt syn onder 23 voeten en bove 17 voeten soo als het verreyst wordt,

de fondementen in de gront diep twee voet en half, sonder de aenvullingh die naer behooren geschiede sal, en elck laeg een halve steen sneyens aen jeder kant een klagoor tot dat hy op drie steen is.

Ten 18^e de verdiepinghen sullen hoogh wesen naer volcomen eysch van het werck, en naer genoeg van den heere besteder.

Ten 19^e is nogh geconvenieert dat den aennemer niet van den ouden moolen sal mogen gebruycken, tot den nieuw voors[creven] steenen moolen als het geene hier voor geexceptieert is.

Ten 20^e, op de eerste verdiepingh moet wesen ses balcken, swaer tien en tien duym, over het kruys, en daer moet eene solder over gemaekt worden, met goede veure deelen van 5 quart duym, wel vast nae behoore geplanckt.

Ten 21^e, op de tweede verdiepingh moet liggen twee balcken swaer als voor, lanck naer eysch van het werck, en oock vier ribben, swaer vijf en vijf duym, en die moet beplanckt wesen daer het noodigh is suffisant en goet.

Ten 22^e item agt blockens inde meur gemetselt daer de vloer op vast gemaekt wort, en daer een vloer op van swaerte van vyf a vyftien duym, en dan daer nogh een losse vloer op, van drie a vyftien duym, item een kuys? swaer vyf a sestien duym.

Ten 23^e een rolrinck lanck naer den eysch, swaer 3 ½ duym kant, en daer moet ingemaekt worde 33 rollen lanck en dyck 7 duym, en dan een draeghrinck swaer 6 a 14 duym, alles wel ingearbeyt.

Ten 24^e, twee sedel balcken, lanck naer behooren, swaer aen het eene eynt 14. a 15 duym en aen het ander eynt swaer naer den eysch van het werck, en moet op het swaerste eynt den wint pulligh? liggen, swaer 14 a 17 duym, lanck naer behooren, en op het ander eynt een maen balck swaer in het midden, 12 a 11 duym en aen het ander eynt 9 a 8 duym.

Ten 25^e , item een binbalck lanck naer den eysch, swaer 12 a 16 duym, een een ysere balck, lanck naer den eysch, en swaer 10. duym kant, item eene lange spruyt, lanck ontrent 40? voeten, van een stuck, swaer in het midden 10 a 12 duym aen het eynt, naer den eysch van het werck.

Ten 26 een as, lanck naer gehooren en de oock also swaer als den selven wesen moet, met doorgaende eycke borsten daerdoor. Item 4 royen goet en suffisant, met sijn toebehoorten

Ten 27^e een wel geconditioneerde kap op den voors[creven] moolen, met goede eycke leyen dygt gedeckt denselven met goede veure deele plancken daer onder beplanckt, en wel terdegen aen malcanderen geset.

Ten 28 item een start met sijn toebehoorten, lanck nae gehooren en swaer, aen het een eynt 12 duym kant en aen het ander eynt 10. a 9. duym. Item twee lange spruyten en twee korte, soo lanck en swaer dat se suffisant syn om den moolen te kruyen, en met bouten onder en boven vast gemaekt, alles naer behooren.

Ten 29^e , een kamrat, en sparwiel en syn rondels die daerby gehooren, en het ganck werck moet wel op syn sterck gemaekt, worden dat den moolen gemackelyen drayen kan.

Ten 30^e , een kooningh lanck naer den eijs, swaer 12 duym kant, een sparwiele balck swaer 12 a 13 duym en al wat verders in dese voors[creven] conditien mogte vergeten syn, sal den aenneemer deur aen volcomen; en alles buyten critig, als een opregt en trouw baes, maeken en beschicken, tot gemaekt van den molenaer en volcome genoegen van den heer besteedder.

Op dese voors[creven] conditien en besteck is door den heere besteedder beloofd, te betaelen op verscheyde terminen, eene somme van drie duysent een hondert gulden hollants, aen den voors[creven] aenneemer Semy Burgers om voorn[oemd]e stynen moolen te maeken ende te stellen, soo als by de ges[creven] conditien en besteck breeder geleyt is, waer van hy kent t'eenemael onderrigt te wesen, en beloofd alles

daer naer te volcommen, stellende syne persoon en goederen tot pandt en verseekering van het voors[creven] sijn aangenomen wercke, deselve submitteerende aen alle heeren, rigten, en geregten en inspeeze den hove provinciael van gelderlant, belovende sijn noyet soo buyten als binnen regten daer tegen aen te kanten, verbindende daer en boven nogh drie hondert gulden af te trecken van de beloofde betaeling in handen van den heere besteedder, om deselve te blijven behouden totter tijdt dat de twee gestipuleerde jaeren om sullen syn geloopt in dat volcomentlyck aen dese conditien, door den aenneemer sal werden voldaan.

Aldus gedaen ende gespecificeert, en door den heere besteedder, ende den aenneemer, onder belooft en conditien als voor eygenhandigh geteekent in Hernen den eersten december 1746

[getekend] De steenhuys Hernen

Sijmen Beúrgers

op dese bovenstaende conditien en besteckt, hebbe ick te dancke op rekeninghe ontfangen van de hoogw[eledele] heere van Hernen, tot het maeken dessels nieuwe moolen en onder verbant en belofte als voors[creven] eene somme van drie hondert gulden hollants, dico: 300:90:0: actui, den 23 janu[ar]ii 1747: Sijmen Beijrgers

Alnoogh door my onderschreven, als vooren ontfangen, drie hondert gulden van de heer van Hernen, actum 28 maerte 1747 Sijmen Beyrg[ers]

Den 29 mey 1747 nogh ontfangen van de heer van Hernen, eene somme van drie hondert en vyftigh gulden by beloofde penningen, door my onderschreven te laste valideeren entstreckent tot betaeling Sijmen Burgers

Is naderhant tussen beyde de hier voeren gespecificeerd contractanten geconditionneert en overeengekoomen, dat alle de conditien in het selve besteck besproocken in daer geheel sullen blyven subsisteeren behalven het geene hier naer volgende is.

1^e den aenneemer belooft de moolen te maeken dat men daer onder door vaeren kan, om de sacken door een wint haes met het gaende werck op en neer te laete gaen, op deselve wyle als op den wychense moolen, de luycken daer toe noodigh met suffisante gehenden? Omvaen.

2^e te maeken nogh een solder met twee suffisante balcken en 8 ribben, ter deege met goede vuere deelen geplanckt.

3^e een duere, ordentlyck breed en hoogh, met een goet slot, daer op eenen gemackelycken trap leydende naer den eersten solder.

4^e van binnen den tooren daer den doorganck wesen sal, den meur voorsien met soo veele schamp posten als noodigh wesen sal tot preserfs van den muer.

5^e sullen de fundamenten van binnen in de doorganck diep moeten wesen een voet, en van buyten drie voeten, de dycke van den muer 3 steenen tot boven de eerste solder, van daer tot de tweede solder derde half steen, en vandaer vervolgens dyck tot boventoe twee steenen

6^e sal den aenneemer den nieuwen moolen 4 voet meer vlugt geven als den ouden gehat heeft. Voort het hier vooren ges[creven] nieuwwerck, belooft den heer besteedder meer als voors[creven] aen bestede penningen te belaelen 300: gl., dus stamen vierendertigh hondert gulden, in tgeheel om den moolen vervolgens conditien en besteck door den aenneemer te worden gemaekt naer volkoomen genoeg van den heere besteedder.

actum den 28 maert 1747

[getekend] de steen huys Hernen Sijmen Beúrgers

Wij, ondergeschreve momboirs van de onmúndige kinderen van wijlen Simon Burgers, bekennen bij dese uytkeerden van de hoogwelgeb[oren] gest[renge] heere Baron de Steenhuijs, hij heere van Hernen Cappelle, ontfangen te hebben de somme van acht hondert vijftigh gulden, tot in doeninge van het restant van de aenneemspenningen van den Hernense molen hier boven gemelt, sulx dat wij in onse voors[creven] qualiteit als de onmúndige alleen rakende en niet de weduwe volgens opgericht magescheit, dan van by dese volcome quitere, nae afsprek van twee hondertvijftigh gulden aen de voors[creven], achthondervijftigh volgens mondeling accord voor de costen, schade en interesse van den Heer Besteder gele den en aengewent, door het niet voldaan sein van den moolen op sijn tijd, soo noch tans dat den Heer Besteder conform het besteck, ingehouden heeft drie hondert gulden, die nae expiratie van de daer bij gestipuleerde twee jaren sullen uijtgekeert en en voldaan worden, in die wegen en onder die mits als bij het besteck geconditioneert en bedongen is, van dersreemen? wij ondergeschreve aen in prompt is te sullen doen repareren, de defecten dewelke door de onpartijdige molenbasen bij het opnemen van de molen aangewesen sijn, voor soo verre die noch niet herstelt of gemaekt sijn, en dan verders te presteren het geen bij de aenneemsconditien ten laste van den aennemer bedongen is, ? al't welke wij bij dese guarandere en ons sterk maken, sampt en ijder in 't bysondere. Des t'oirconde hebben wij dese geteekent in Hernen den 4. September 1749

Geijsbert Beurgers

Cornelis Beurgers

Ingevolge het bovenst[taande] kennen wy in onse voors[creven] qualiteyt, ontfangen te hebben van den Hoogweledelgeboren Heer van Hernen, drie hondert glden, waer mede voldaan is de totaale aenneemspenningen, soo by willent, Symon Burgers aen den Hernense moolen verdient is, bekennde geen het minst pretensie

van betaeling op ges[creven] heer meer te hebben, ten
opsigte van deen moolen, by dese van alles
quitteerende, actum den 27 augustus 1750

Geijsbert Beúrgers, moemboer van de
kindere van Seymon Beurgers
Cornelis Beurgers, moemboers van de kindere van S. Beurgers

Dit document is getranscribeerd door Tabitha Duinkerken, Groesbeek